

Quicksan Wet natuurbescherming

Realisatie nieuwbouwwoningen te Den Hoorn, Texel

COLOFON

BUREAU FAUNAX

Tijnjedyk 89
8936 AC Leeuwarden

0683772548

info@faunax.nl

www.faunax.nl

Lid van Netwerk Groene Bureaus

Quickscan Wet natuurbescherming Realisatie nieuwbouwwoningen te Den Hoorn, Texel (herzien)

Leeuwarden, november 2021

In opdracht van:

Rho Adviseurs / gemeente Texel

Uitvoering:

Bureau FaunaX

Veldwerk en rapportage:

Dhr. R. Fokker

Autorisatie:

Dhr. J. Groen

Foto's voorpagina:

Impressie van het plangebied

© Bureau FaunaX. Gebruik en overname van gegevens alleen toegestaan met volledige bronvermelding:

Bureau FaunaX (2021). Quickscan Wet natuurbescherming/Realisatie Nieuwbouwwoningen te Den Hoorn, Texel.

Rapport 21237 B. Bureau FaunaX, Leeuwarden.

Disclaimer: In deze rapportage worden de resultaten van een onafhankelijk onderzoek behandeld. Bureau FaunaX heeft een adviserende rol en spreekt zich niet uit over de wenselijkheid van het plan waarop dit onderzoek betrekking heeft. Dit onderzoek is zo zorgvuldig en nauwkeurig mogelijk uitgevoerd. Het voorkomen van beschermde soorten is echter onvoorspelbaar. Aan dit rapport kunnen geen rechten worden ontleend. Wanneer deze rapportage, op wat voor manier dan ook, wordt aangepast en/of aangevuld door een partij anders dan Bureau FaunaX, verliest deze rapportage zijn validiteit en geldigheid. Op dit onderzoek zijn onze algemene voorwaarden van toepassing, zoals gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Leeuwarden.

INHOUDSOPGAVE

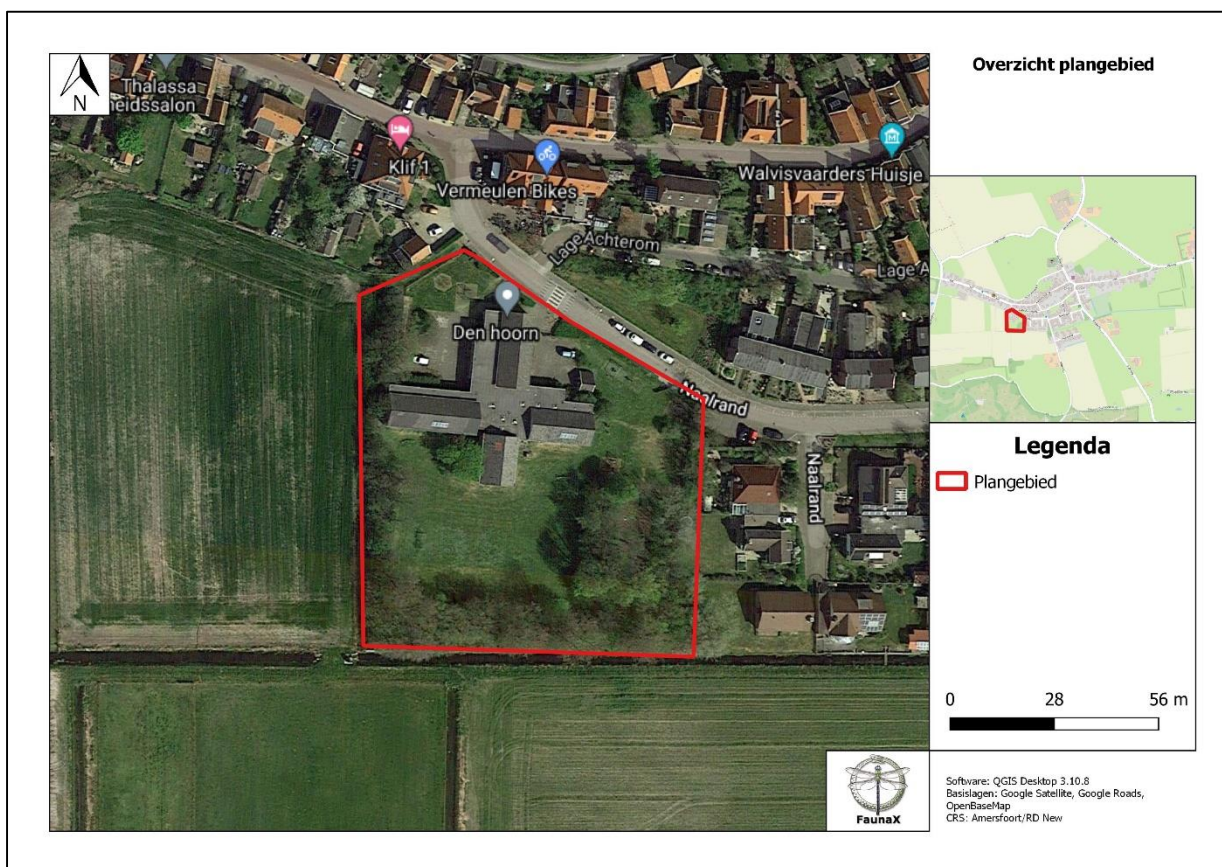
1. INLEIDING.....	4
Aanleiding.....	4
Doel.....	5
Onderzoeksopzet.....	5
Karakteristiek plangebied en planvoornemen.....	6
RESULTATEN QUICKSCAN	7
Flora.....	7
Vogels.....	8
<i>Jaarrond beschermde vogelnesten</i>	<i>8</i>
Zoogdieren	11
<i>Vleermuizen.....</i>	<i>11</i>
<i>Overige zoogdieren</i>	<i>12</i>
Reptielen	14
Amfibieën.....	15
Vissen	18
Ongewervelden	18
Gebiedsbescherming	18
<i>Stikstofgevoeligheid.....</i>	<i>18</i>
Houtopstanden	19
SAMENVATTING EN CONCLUSIES	20
Overzicht beschermde soorten	20
Effectbespreking en aanbevelingen	20
Overzicht vervolgstappen.....	22
LITERATUUR EN BRONNEN.....	23
BIJLAGE I WET- EN REGELGEVING	- 1 -
Wnb Soortbescherming.....	- 1 -
<i>Vogels en verstoring</i>	<i>- 1 -</i>
<i>Vrijgestelde soorten provincie Noord-Holland.....</i>	<i>- 1 -</i>
<i>Voorwaarden vrijstellingen</i>	<i>- 2 -</i>
<i>Zorgplicht art 1.11 Wnb</i>	<i>- 3 -</i>
Wnb Gebiedsbescherming	- 3 -
<i>Natura 2000-gebieden</i>	<i>- 3 -</i>
Wnb Houtopstanden.....	- 3 -
NatuurNetwerk Nederland / Ecologische HoofdStructuur	- 4 -

1. INLEIDING

Aanleiding

Men is voornemens nieuwbouwwoningen te realiseren op de gronden van een voormalige school in Den Hoorn, Texel. Ruimtelijke plannen zoals deze dienen te worden beoordeeld op uitvoerbaarheid, onder meer in relatie tot de natuurwetgeving. Voor meer informatie over de Wet natuurbescherming (Wnb) en de handelwijze wordt verwezen naar Bijlage I.

Zo dient te worden onderzocht of als gevolg van de uitvoering van het plan sprake is van effecten op wettelijk beschermde soorten flora en fauna en/of natuurgebieden (Natura 2000), alsook in het kader van houtopstanden. Om hierin inzicht te krijgen wordt in eerste instantie een ecologische Quicksan uitgevoerd. Bij dit onderzoek wordt een inschatting gemaakt van de (mogelijk) binnen de invloedssfeer van het project aanwezige beschermde natuurwaarden en de effecten van de voorgenomen plannen op deze waarden.

Figuur 1.1. Een overzicht van het plangebied te Den Hoorn, Texel.

Doel

Deze ecologische beoordeling geeft, voor zover mogelijk, antwoord op de volgende vragen:

1. Komen binnen het plangebied (biotopen van) onder de Wet natuurbescherming beschermde soorten voor?
2. Komen binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden beschermde natuurgebieden voor?
3. Wat zijn de mogelijke effecten van de werkzaamheden op deze beschermde natuurwaarden en -gebieden, zowel tijdens de realisatie als na afloop hiervan?
4. Voor welke soorten en hun leefgebied wordt de wet mogelijk overtreden en in hoeverre kunnen overtredingen vermeden, dan wel verzacht worden?
5. Wat zijn de te ondernemen vervolgstappen met betrekking tot het voorkomen van schade aan beschermde soorten binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden?

Voor het beantwoorden van deze vragen zijn, naast de verzamelde gegevens tijdens het veldonderzoek, ook andere bronnen geraadpleegd. Zie hiervoor de bronnenlijst in hoofdstuk 4.

Onderzoeksopzet

Soorten

In opdracht van Rho Adviseurs / gemeente Texel heeft Bureau FaunaX het planvoornemen door middel van een ecologische Quickscan getoetst aan de natuurwetgeving. Deze Quickscan heeft bestaan uit een bureaustudie en een veldbezoek gebaseerd op ecologisch inzicht (expert judgement). Een ecologische Quickscan of beoordeling is meestal de eerste stap van ecologisch onderzoek en is bedoeld om een inschatting te maken van de mogelijke effecten op eventueel aanwezige beschermde flora en fauna en/of natuurgebieden binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. Het veldonderzoek voor deze Quickscan is uitgevoerd op zondag 17 oktober 2021 en vond plaats onder zachte weersomstandigheden (13°C, windkracht 4, geheel bewolkt). Dit onderzoek bestond uit een visuele inspectie van het plangebied, waarbij is gelet op de aanwezigheid van (of sporen van) beschermde soorten en op de eventuele aanwezigheid van geschikt leefgebied van deze soorten.

Gebieden - Natura 2000

Behalve dat onderzocht wordt welke soorten binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden kunnen voorkomen, wordt ook gecontroleerd of er sprake kan zijn van negatieve effecten op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. Dit gebeurt middels een grove analyse op basis van de geplande werkzaamheden en de relevante afstand tot de meest nabij gelegen Natura 2000-gebieden.

Houtopstanden

Onder de Wet natuurbescherming worden ook houtopstanden beschermd. Er wordt gecontroleerd in welke mate er sprake is van kap en of hier een meld- en/of herplantingsplicht aan de orde kan zijn.

Overige gebiedsbescherming

Naast de Wet natuurbescherming zijn er nog meer regelgevingen die ingaan op het beschermen van de natuur in Nederland. Dit zijn veelal provinciale stukken, al dan niet als uitvoeringsorgaan vanuit rijksbeleid. Het gaat hierbij om regelgeving omtrent de Ecologische Hoofdstructuur, ganzengedooftgebieden en weidevogelgebieden. Deze toetsing stipt kort aan of er sprake kan zijn van een conflict tussen de provinciale regelgevingen en het geplande initiatief.

Karakteristiek plangebied en planvoornemen

Het plangebied bestaat uit het perceel Naalrand 2 te Den Hoorn. Op dit perceel bevindt zich een voormalige school, evenals enkele losstaande schuurtjes en bergingen. Aan de zuidoostzijde van het plangebied bevindt zich een bosschage, welke aan de westelijke zijde hiervan overgaat in een bomenrij. Deze bomenrij loopt vervolgens door langs de zuid- en westzijde van het plangebied. De zuidelijke en westelijke grenzen van het plangebied worden gevormd door sloten. De omgeving van het plangebied wordt gekenmerkt door de bebouwde kom van Den Hoorn, agrarisch gebied, doorkruist door sloten en duingebieden.

Het planvoornemen bestaat uit het slopen van de bestaande school, het deels verwijderen van de bosschage en bomenrijen en het verbreden van een gedeelte van de sloten op de grens van het plangebied om in de plaats hiervan woningen, parkeergelegenheid en verbindende paden te realiseren.

Figuur 1.2. Een impressie van het plangebied

RESULTATEN QUICKSCAN

Flora

Binnen het plangebied werden, naast gecultiveerde tuinplanten, soorten als Engels raaigras, smalle weegbree, braam (spec.), paardenbloem, fluitenkruid, madeliefje, grote brandnetel en brede weegbree aangetroffen. Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen, noch is het geschikte biotoop hiervoor aanwezig. De onder de Wnb beschermde plantensoorten stellen veelal kritische eisen aan hun standplaatsen. Aan deze eisen wordt binnen het plangebied niet voldaan. De omstandigheden zijn te voedselrijk.

Figuur 2.1. Impressie van de flora in het plangebied met v.l.b.n.r.o.: smalle weegbree, madeliefje, grote brandnetel en braam (spec.).

- De aanwezigheid van beschermde plantensoorten kan uitgesloten worden op basis van habitateigenschappen.

Vogels

Jaarrond beschermde vogelnesten

Roofvogels en uilen

Nesten van vogelsoorten die jaarrond beschermd zijn bevinden zich over het algemeen in volgroeide bomen en/of bossen, zoals ooievaarsnesten en horsten van roofvogels. Vaak worden oude kraaien- of eksternesten gebruikt door roofvogels en uilen. De bomen binnen en vlak buiten het plangebied zijn gecontroleerd op de aanwezigheid van boomnesten. Binnen het plangebied is slechts één boomnest aangetroffen, aan de noordwestzijde van de bosschage aan de zuidoostzijde van het plangebied (figuur 2.2). Op basis van de structuur hiervan, is dit naar alle waarschijnlijkheid een oud nest van een houtduif. De aanwezigheid van jaarrond beschermde boomnesten binnen het plangebied kan door de afwezigheid van andere boomnesten op voorhand worden uitgesloten.

Figuur 2.2. In de noordwestelijke hoek van de bosschage binnen het plangebied werd een oud nest van een houtduif aangetroffen.

Ten tijde van het veldbezoek zijn aan de noordzijde van het te slopen gebouw een zevental nesten van huiswaluw aangetroffen. De huiswaluw is in de provincie Noord-Holland aangewezen als zogenaamde ‘categorie 5’ soort. Dit houdt in dat de nesten van deze soort alleen bescherming genieten indien er sprake is van ‘ecologisch zwaarwegende redenen’, zoals de afwezigheid van alternatieve broedgelegenheid, of als de staat van instandhouding van de lokale populatie in het geding komt door het verdwijnen van nesten. De nabije omgeving (+/- 150 meter) van het plangebied is ten tijde van het veldbezoek gecontroleerd op andere huiswaluwnesten. Deze zijn niet aangetroffen.

Op basis van de afwezigheid van andere huiszwaluwnesten op korte afstand van het plangebied, kan het naar ons inzicht niet op voorhand worden uitgesloten dat de lokale populatie huiszwaluwen in het geding komt indien de vastgestelde nesten verdwijnen.

Figuur 2.3. Aan de noordzijde van de voormalige school werd ten tijde van het veldbezoek een zevental huiszwaluwnesten aangetroffen.

Het plangebied is tevens gecontroleerd op de aanwezigheid van nestgelegenheid voor gebouw-bewonende soorten, waarvan de nesten jaarronde bescherming genieten. Aan de onderzijde van de onderste rij dakpannen van de voormalige school werd een vorm van vogelschroot aangetroffen. Op enkele plaatsen, waaronder onder nok- en kantpannen, ontbrak dergelijk vogelschroot. Hiernaast werden onder overhangende gedeelten van het dak ruimten aangetroffen die toegankelijk zijn voor verschillende soorten vogels. Door het deels ontbreken van vogelschroot en de aanwezigheid van geschikte ruimten onder nok- en kantpannen en onder overhangende dak gedeelten, kan de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van huismus binnen het plangebied niet op voorhand worden uitgesloten.

Ook de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van gierzwaluw kan naar ons inzicht niet op voorhand worden uitgesloten. De gierzwaluw is een kliffenbroeder, welke van nature vanaf een bepaalde hoogte tot broeden komt. De ruimtes welke voor huismus geschikt zijn bevonden, bevinden zich op dusdanige hoogte, dat deze voldoen aan de hoogte eis van de gierzwaluw.

Figuur 2.4. Binnen het plangebied werd op verschillende locaties verdeeld over de voormalige school nestgelegenheid voor huismus en gierzwaluw aangetroffen.

De aanwezigheid van overige gebouw-broedende soorten, zoals kerkuil kan op voorhand worden uitgesloten, bijvoorbeeld op basis van de afwezigheid van geschikte in- en uitvliegopeningen.

- De aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van huiszwaluw, huismus en gierzwaluw binnen het plangebied kan **niet** op voorhand worden uitgesloten.
- De aanwezigheid van overige jaarrond beschermde (boom)nesten kan wel op voorhand worden uitgesloten.

Overige (broed)vogelsoorten

Naast de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten is het plangebied ook beoordeeld op waarden voor broedvogels waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn. De nesten van deze soorten zijn uitsluitend beschermd tijdens het broedproces. Het plangebied biedt mogelijkheden voor bepaalde soorten broedvogels. Zo kan het oude houtduifnest opnieuw door deze soort in gebruik genomen worden, en kunnen soorten als spreeuw tot broeden komen onder de gegolfde dakpannen van de voormalige school. Hiernaast kunnen overige soorten zangvogels tot broeden komen in bramenstruiken verdeeld over het plangebied.

- Binnen en vlak buiten het plangebied, maar binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden kunnen (algemene) vogels tot broeden komen waarvan de nesten geen jaarronde bescherming genieten, maar wel beschermd zijn tijdens het broedproces (grootweg 15 maart - 15 juli).

Zoogdieren

Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Vleermuizen verblijven in Nederland over het algemeen in bomen, in gebouwen of in andere kunstmatige bouwwerken. In bomen verblijven vleermuizen vaak in oude spechtengaten of gaten die binnenin een boom zijn doorgerot als het gevolg van bijvoorbeeld het afbreken van takken. De bomen binnen en vlak buiten het plangebied zijn gecontroleerd op de aanwezigheid van voor vleermuizen geschikte boomholten. Ten tijde van het veldbezoek zijn slechts enkele boomholten aangetroffen, waarvan geen geschikt bevonden zijn voor vleermuizen. De boomholten liepen niet voldoende door binnen een boom, of liepen in de verkeerde richting, waardoor deze geen beschutting tegen neerslag bieden.

Vrijwel alle ruimten in de daklaag van de voormalige school welke ook voor huismus en gierzwaluw geschikt bevonden zijn, zijn ook geschikt als (doorgangen tot) verblijfplaatsen van vleermuizen. Hiernaast zijn in de muren spouwgaten aangetroffen. Hoewel dit slechts zeer kleine openingen zijn, zijn deze groot genoeg bevonden voor soorten als gewone dwergvleermuis. Hiernaast is aan de zuidzijde van het gebouw een gat in de muur aangetroffen, waardoor de spouwmuur duidelijk zichtbaar en derhalve ook toegankelijk was voor vleermuizen. Het kan tevens niet op voorhand worden uitgesloten dat deze spouwmuur ook voor vleermuizen toegankelijk is via de onderste rij dakpannen.

Naast in het hoofdgebouw werden ook in een oostelijk gelegen schuur ruimten aangetroffen welke toegankelijk zijn voor vleermuizen. Zo is er een ruimte aangetroffen tussen de buitenmuur van baksteen, en hierover aangebrachte houten planken boven de deuren. Ook tussen en onder dakpannen van deze schuur zijn voor vleermuizen geschikte ruimten aangetroffen. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen in de te slopen school en de naastgelegen schuur kan op basis hiervan niet op voorhand worden uitgesloten.

Figuur 2.5. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen binnen het plangebied kan niet op voorhand worden uitgesloten.

Foerageergebieden en vliegroutes

Naast verblijfplaatsen kunnen ook foerageergebieden en vliegroutes van vleermuizen bescherming genieten onder de Wet natuurbescherming, wanneer deze van essentieel belang zijn voor de instandhouding van lokale populaties. Dergelijke essentiële foerageergebieden en vliegroutes worden doorgaans gevormd door bossen, bosschages, waterlichamen en lijnvormige landschapselementen, zoals watergangen, huizenrijen en bomenlanen.

De bosschage, boomrijen en de te slopen bouwwerken binnen het plangebied vormen mogelijk (onderdeel van) een vliegroute richting het duingebied van Texel en foerageergebied van verschillende soorten vleermuizen uit de omgeving hiervan. De omgeving van het plangebied biedt echter diverse alternatieve foerageergebieden en vliegroutes in de vorm van vergelijkbare boomrijke percelen, boom- en huizenrijen, welke tevens een verbinding vormen met het duingebied van Texel. Het plangebied vormt hierdoor geen essentiële vliegroute, noch een essentieel foerageergebied voor vleermuizen. Negatieve effecten hierop kunnen derhalve op voorhand worden uitgesloten.

- De aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen in de te slopen school en de oostelijk hiervan gelegen schuur kan niet op voorhand worden uitgesloten.
- Negatieve effecten op essentiële vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen binnen de invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden kunnen op voorhand worden uitgesloten.

Overige zoogdieren

Het plangebied is tevens gecontroleerd op de aanwezigheid van (geschikt habitat van) overige beschermde soorten zoogdieren.

Waterspitsmuis

De waterspitsmuis is een soort welke voorkomt in waterrijke omgevingen (open landschap) met voldoende en geschikte dekking, zoals rietkragen en vergelijkbare oevervegetatiestructuren. Uit de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen van waterspitsmuizen bekend (bron: NDFF). Deze waarnemingen zijn echter vrijwel allemaal afkomstig uit de duingebieden ten westen en zuiden van het plangebied.

Op de zuidelijke en westelijke grenzen van het plangebied lopen sloten. Binnen het planvoornemen wordt een gedeelte van deze sloten verbreedt. De vegetatiestructuur op de overs van deze sloten is ten tijde van het veldbezoek ongeschikt bevonden voor de waterspitsmuis. Aan één zijde is er sprake van intensief beheer van de oevers en aan de andere kant grenzen de sloten aan de boomrijen en de bosschage binnen het plangebied. Hierdoor is in zeer schaarse mate sprake van dekkende oevervegetatie, zoals riet. Op basis hiervan is het naar ons inzicht niet realistisch om binnen dit plangebied rekening te houden met de waterspitsmuis.

Noordse woelmuis

De Noordse woelmuis is net als waterspitsmuis een soort die op het vasteland voorkomt in waterrijke omgevingen (open landschap) met voldoende en geschikte dekking, zoals ontwikkelde oevervegetatie, bijvoorbeeld in de vorm van rietkragen. Vooral belangrijk is dat er geen andere woelmuizen, zoals de aardmuis in het gebied voorkomen, welke de Noordse woelmuis vrijwel altijd wegconcurreren. Op Texel is in vergelijking met het vaste land in zeer kleine mate sprake van de aanwezigheid van andere soorten woelmuizen. Dit heeft ervoor gezorgd dat de Noordse woelmuis vrijwel over het gehele eiland voorkomt. Ook drogere en hoger gelegen delen van Texel zijn door deze soort gekoloniseerd.

Zo zijn er ook uit vrijwel elk gedeelte van het eiland, waaronder uit de omgeving van het plangebied, waarnemingen van de Noordse woelmuis bekend (figuur 2.6).

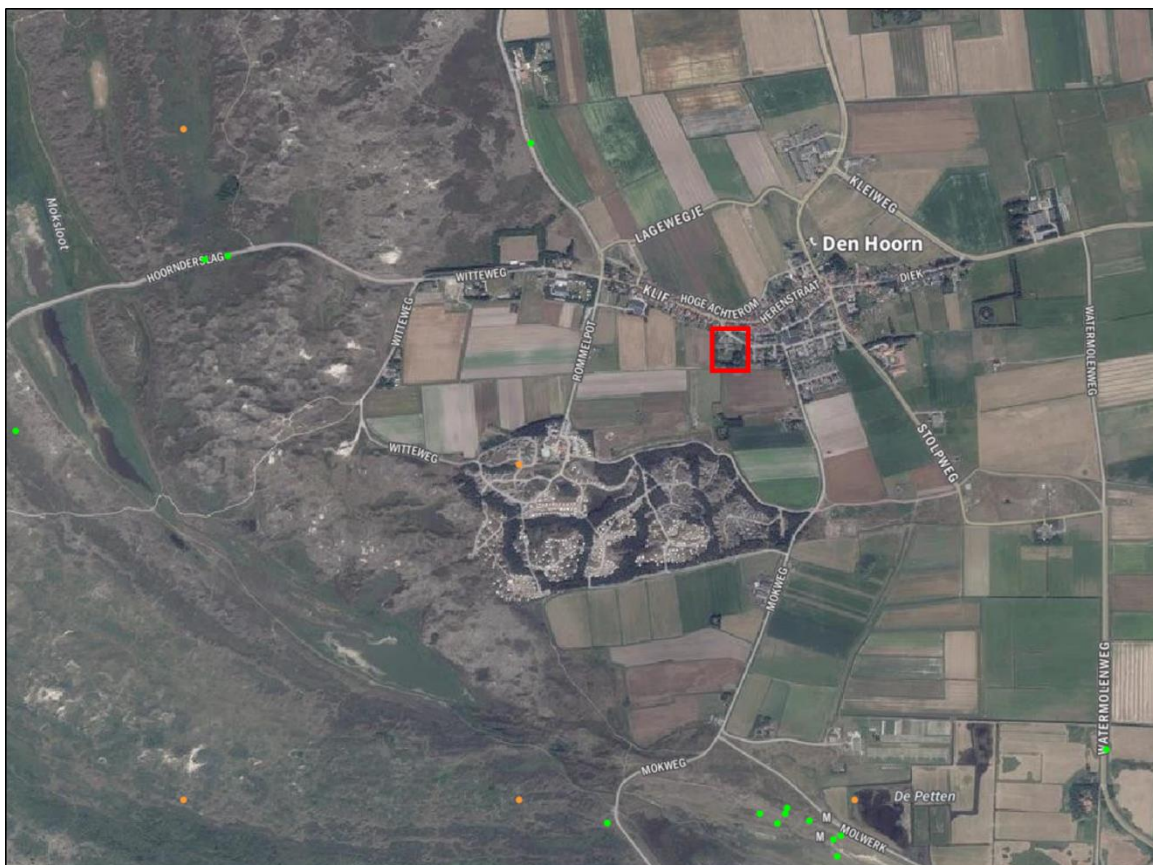
Figuur 2.6. Uit de omgeving van het plangebied (rood omlijnd) zijn waarnemingen van Noordse woelmuizen (groene stippen) bekend (bron: NDFF).

Binnen het plangebied is sprake van hogere, boomrijke vegetatiestructuur. Op basis hiervan in combinatie met het verspreidingsbeeld kan de aanwezigheid van deze soort binnen het plangebied naar ons inzicht niet op voorhand worden uitgesloten.

Hermelijn

Op Texel komt slechts één marterachtige voor; de hermelijn. Van de overige kleine marterachtigen wezel en bunzing zijn geen waarnemingen bekend uit Texel. Ook van grotere marterachtigen, zoals steenmarter en boommarter zijn alleen waarnemingen van verkeerslachtoffers (waarschijnlijk verstekelingen) en aangespoelde exemplaren bekend.

Hermelijn is een soort welke voornamelijk van reeds bestaande holten van bijvoorbeeld konijn en mol gebruik maakt. Vaak worden groenstroken en bosschages gebruikt als looproute en / of verblijfplaatsen door deze soort. Van de hermelijn zijn vrijwel alleen uit de westzijde van Texel waarnemingen bekend. De dichtstbijzijnde waarnemingen ten opzichte van het plangebied komen uit de duingebieden in westelijke en zuidelijke richting hiervan (figuur 2.7). Gezien de nabijheid van Den Hoorn ten opzichte van deze duingebieden is het voor de hand liggend dat ook in de bosschage en de boomrijen binnen het plangebied verblijfplaatsen van hermelijn voor kunnen komen. Op basis hiervan kan de aanwezigheid van leefgebied van hermelijn binnen het plangebied naar ons inzicht op voorhand niet worden uitgesloten.

Figuur 2.7. Waarnemingen van hermelijn (groene stippen) uit de duingebieden ten westen en zuiden van het plangebied (rood omlijnd) (bron: NDFF).

De aanwezigheid van andere beschermde zoogdiersoorten binnen de invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden kan op voorhand worden uitgesloten op basis van verspreidingsgegevens en habitateigenschappen. Hiernaast zijn soorten als egel in de Provincie Noord-Holland vrijgesteld voor ruimtelijke ingrepen. Hoewel deze soorten zijn vrijgesteld voor ruimtelijke ingrepen, dient men zich wel te houden aan de zorgplicht (zie bijlage I).

- De aanwezigheid van waterspitsmuis, Noordse woelmuis en hermelijn binnen het plangebied kan **niet** op voorhand worden uitgesloten.
- De aanwezigheid van overige beschermde zoogdiersoorten binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden kan wel op voorhand worden uitgesloten.
- In het plangebied kunnen wel andere licht beschermde soorten voorkomen. Voor deze soorten geldt een provinciale vrijstelling in het geval van ruimtelijke ontwikkelingen, maar geldt wel de zorgplicht (zie Bijlage I).

Reptielen

Op Texel zijn geen populaties beschermde reptielen bekend. De aanwezigheid van beschermde reptielen binnen het plangebied kan derhalve op voorhand worden uitgesloten.

- De aanwezigheid van beschermde reptielen binnen het plangebied kan op voorhand worden uitgesloten.

Amfibieën

Het plangebied is gecontroleerd op waarden voor beschermde amfibieën. Uit een bureaustudie is gebleken dat het plangebied zich buiten het verspreidingsgebied van de meeste in Nederland beschermde amfibieënsoorten als knoflookpad en vroedmeesterpad bevindt (bron: NDFF). Uitzonderingen hierop worden gevormd door poelkikker, heikikker en rugstreeppad.

Poelkikker

Uit de directe omgeving van het plangebied is een enkele populatie poelkikkers bekend uit een poel in zuidelijke richting van het plangebied (figuur 2.8). Dit betreft een populatie van rond de 20 individuen. Voorplantingswater van de poelkikker wordt voornamelijk gekenmerkt door een geschikte dekkingsvegetatiestructuur, een on-beschaduwde, snel opwarmende en gebufferde waterpartij en voedselarme omstandigheden. De sloten langs het plangebied voldoen naar ons inzicht niet aan deze omstandigheden. De aanwezigheid van voortplantingswater van de poelkikker binnen de invloedsfeer van de voorgenomen werkzaamheden kan derhalve op voorhand worden uitgesloten.

Figuur 2.8. Uit een poel ten zuiden van het plangebied (rood omlijnd) zijn waarnemingen van poelkikkers (groene stippen) bekend (bron: NDFF).

Negatieve effecten op landhabitat van poelkikker als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden kunnen naar ons inzicht ook op voorhand worden uitgesloten. Landhabitat van poelkikker wordt voornamelijk gevormd door bestaande hopen, zoals muizenholen en ruimten onder boomstronken, bijvoorbeeld in bosschages en groenstroken. Hoewel de bosschage en de boomrijen binnen het plangebied in potentie geschikt zijn als landhabitat voor de poelkikker, bevindt de bekende populatie ten zuiden van het plangebied zich direct naast de boomrijke gronden van camping Loodsmansduin. Door de korte afstand tussen de betreffende poel en de diverse bosschages en groenstroken op deze campinggronden is het zeer voor de hand liggend dat poelkikkers hier zullen overwinteren. Gebruik van het plangebied door de poelkikkers is dusdanig onwaarschijnlijk dat we het niet realistisch achten om hier rekening mee te houden voor de voortgang van dit project.

Heikikker

Op Texel is sprake van een grote populatie heikikkers, welke in bijna elk deel van het eiland voorkomen. Ten opzichte van het plangebied komt het gros van de nabije waarnemingen uit de duingebieden ten westen en ten zuiden hiervan (figuur 2.9). Heikikker is een vennensoort bij uitstek en komt slechts incidenteel voor in sloten in intensief beheerde gebieden. Gezien de voor heikikkers ongeschikte vegetatiestructuur in de sloten langs het plangebied, kan de aanwezigheid van voortplantingswater van heikikker naar ons inzicht op voorhand worden uitgesloten.

Figuur 2.9. Uit de duinen ten westen en ten zuiden van het plangebied (rood omlijnd) zijn waarnemingen van heikikkers (groene stippen) bekend (bron: NDFF).

Ook de aanwezigheid van landhabitat van de heikikker binnen het plangebied kan naar ons inzicht op voorhand worden uitgesloten. Landhabitat wordt, net als voor poelkikker, voornamelijk gevormd door opkomende vegetatiestructuren, zoals bosschages, struwelen en groenstroken. Hoewel hier binnen het plangebied sprake van is, beschikt heikikker over een relatief korte dispersieafstand en achten wij het niet realistisch dat individuen uit de duinen zich naar het plangebied zullen verplaatsen om hier te overwinteren. Landhabitat van deze individuen zal zich vooral binnen dezelfde duingebieden bevinden.

Rugstreepad

De rugstreepad is een soort welke op alle Waddeneilanden zeer algemeen voorkomt. Ook op Texel is sprake van een zeer uitgebreide populatie welke op vrijwel alle delen van het eiland voorkomt, maar zich vooral concentreert in de duingebieden. Ook uit de directe omgeving van het plangebied en uit de bebouwde kom van Den Hoorn zijn waarnemingen van rugstreepadden bekend (figuur 2.10).

A satellite map of the Den Hoorn area in the Netherlands. A red square highlights a specific plot of land located near the intersection of WITTEWEG and LAGEWEGJE. The map shows a mix of agricultural fields, some of which are green and others brown, indicating different crops or stages of growth. A river, labeled KOKKLOP, flows through the left side of the image. Several roads are visible and labeled, including WITTEWEG, LAGEWEGJE, HOORDERWEG, and WATERMOLENWEG. The village of Den Hoorn is visible in the center-right. Numerous green and orange dots are scattered across the landscape, possibly representing trees or specific points of interest.

Landhabitat van de rugstreepdpad bestaat doorgaans uit losse, zanderige grond waar de soort zich goed kan ingraven, tot soms wel een meter diep. Ook minder losse grond kan door deze soort gebruikt worden als landhabitat. Zo worden ook bestaande muizenholen door deze soort gebruikt als landhabitat (bron: Kennisdocument rugstreepdpad). Hoewel binnen het plangebied geen losse zanderige grond is aangetroffen, kan het naar ons inzicht niet op voorhand worden uitgesloten dat rugstreepdpad binnen het plangebied overwinterd, bijvoorbeeld in oude muizenholen, gezien de dichte bevolking van de omgeving van het plangebied door deze soort. De aanwezigheid van landhabitat van deze soort binnen het plangebied kan derhalve naar ons inzicht niet op voorhand worden uitgesloten.

17

- De aanwezigheid van voortplantingswater en landhabitat van rugstreeppad binnen de invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden kan niet op voorhand worden uitgesloten.
- De aanwezigheid van zowel voortplantingswater als landhabitat van heikikker en poelkikker binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden kan wel op voorhand worden uitgesloten.
- De aanwezigheid van voortplantingswater en landhabitat van andere beschermde soorten amfibieën binnen het plangebied kan tevens op voorhand worden uitgesloten.
- Voor andere, licht beschermde, vrijgestelde soorten geldt de zorgplicht (zie Bijlage I).

Vissen

Het plangebied is gecontroleerd op waarden voor de in Nederland voorkomende groep beschermde zoetwatervissen. De enige beschermde zoetwatervis welke redelijkerwijs in de sloten binnen het plangebied voor kan komen is de grote modderkruiper. Op Texel zijn echter geen waarnemingen van grote modderkruiper bekend. De aanwezigheid hiervan binnen het plangebied kan derhalve naar ons inzicht op voorhand worden uitgesloten.

- De aanwezigheid van beschermde zoetwatervissen binnen het plangebied kan op voorhand worden uitgesloten.

Ongewervelden

De meeste onder de Wnb beschermde soorten ongewervelden, zoals dagvlinders, libellen, mollusken of (water)kevers hebben zeer specifieke habitateisen die in specifieke biotopen worden aangetroffen. Deze kenmerken zijn binnen het plangebied niet aangetroffen. Zo is er geen geschikt habitat voor waardplanten van beschermde vlinders aanwezig en vormen de sloten geen geschikt (voortplantings)habitat voor beschermde libellen en waterkevers. Negatieve effecten op beschermde ongewervelden ten gevolge van de voorgenomen werkzaamheden kunnen derhalve op voorhand worden uitgesloten.

- De aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van beschermde ongewervelden kan op voorhand worden uitgesloten.

Gebiedsbescherming

Tijdens de bureaustudie zijn vormen van gebiedsbescherming naar voren gekomen die betrekking hebben op het plangebied. Zo is het plangebied geen onderdeel van het NatuurNetwerk Nederland (NNN, voormalige EHS) of Natura2000. Tevens is het plangebied niet aangewezen als ganzenfoerageergebied. Echter, het plangebied valt wel binnen de begrenzings van een door de Provincie Noord-Holland aangewezen stiltegebied (bron: Portaal Kaart en Data Provincie Noord-Holland). Door de voorgenomen werkzaamheden gaat een gedeelte van dit stiltegebied mogelijk verloren door bijvoorbeeld het inzetten van mobiele werktuigen als graafmachines, maar ook door de bewoning van het gebied door mensen. Negatieve effecten op dit door de provincie Noord-Holland aangewezen stiltegebied kunnen derhalve niet op voorhand worden uitgesloten. De provincie Noord-Holland is echter bevoegd gezag in dezen, en bepaalt of er vervolgstappen benodigd zijn voor de voortgang van dit project.

Stikstofgevoeligheid

Per 1 juli 2021 is de Wet stikstofreductie en natuurverbetering ingegaan. Deze wet houdt in dat de bouwfase van projecten partieel worden vrijgesteld van de Natura2000-vergunningsplicht. Deze vrijstelling geldt echter niet voor de gebruiksfase van een bouwwerk.

Zo kan na de afronding van de voorgenomen werkzaamheden extra stikstof vrijkomen door extra verkeer van en naar de te realiseren nieuwbouwwoningen en door eventueel gasverbruik binnen de woningen.

Binnen een straal van 15 km ligt het plangebied hemelsbreed op circa 580 meter, 1,3 km, 2,6 km en 8,1 km afstand van de Natura2000-gebieden Duinen en Lage Land Texel, Noordzeekustzone, Waddenzee en Duinen Den Helder-Callantsoog (bron: Kaartenkijldoos Provincie Fryslân). Binnen deze Natura2000-gebied komen diverse stikstofgevoelige habitattypen voor. Ten opzichte van het plangebied liggen de dichtstbijzijnde stikstofgevoelige habitattypen op ongeveer 580 meter afstand in het Natura2000-gebied Duinen en Lage Land Texel. Dit betreffen de habitattypen “H2130B – Grijze duinen (kalkarm)”, “H2140B – Duinheiden met kraaihei (droog)” en “H2150 – Duinheiden met struikhei”. De Kritische DepositieWaarden (KDWs) van deze habitattypen zijn 714, 1071 en 1071 mol/ha/jaar. In de hexagoon het dichtst bij het plangebied waarin deze habitattypen zich bevinden is de huidige achtergronddepositie 1124,36 mol/ha/jaar. Hiermee zijn de KDWs van bovengenoemde habitattypen reeds overschreden. Gezien de korte afstand tussen deze habitattypen en het plangebied kan het naar ons inzicht niet op voorhand worden uitgesloten dat deze overschrijding van de KDWs als gevolg van bijvoorbeeld extra vervoersbewegingen van en naar de woningen en eventueel verbruik van aardgas door de woningen wordt vergroot. De provincie Noord-Holland is echter bevoegd gezag in dezen, en bepaalt of het uitvoeren van een AERIUS berekening noodzakelijk is voor de voortgang van dit project.

- Het plangebied ligt binnen de begrenzings van een door de provincie Noord-Holland aangewezen stiltegebied.
- Negatieve effecten op het Natura2000-gebied Duinen en Lage Land Texel als gevolg van extra stikstofuitstoot kunnen naar ons inzien niet op voorhand worden uitgesloten.

Houtopstanden

Als er een (deel van een) houtareaal wordt gekapt van meer dan 10 are (1000 m²) of een (deel van een) bomenrij van minimaal 20 bomen buiten de bebouwde kom kan er sprake zijn van een meld- en/of herplantingsplicht. Het plangebied bevindt zich binnen de bebouwde kom van Den Hoorn. Derhalve is er geen sprake van bovenstaande omstandigheden. De gemeente Texel is bevoegd gezag in dezen.

- Er is geen sprake van een meld- en/of herplantingsplicht.

SAMENVATTING EN CONCLUSIES

Overzicht beschermde soorten

In onderstaand overzicht worden de aangetroffen en potentieel aanwezige beschermde soorten en hun beschermingsstatus binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden samengevat. In de Wet natuurbescherming zijn vooral vaste verblijfplaatsen (voortplantingslocaties zoals nesten, hollen, kraamkolonies etc.) van belang, maar ook de functionele leefomgeving die vaste verblijfplaatsen in stand houdt. In dit overzicht zijn alleen die soorten opgenomen, waarvoor het plangebied onderdeel vormt van hun leefgebied en/of levenscyclus, en waarop eventueel in de toekomst geplande werkzaamheden van negatieve invloed kunnen zijn.

Tabel 3.1 Overzicht van aangetroffen en potentieel voorkomende beschermde flora en fauna in en rond het plangebied.

Soortgroep	Soort	Aanwezigheid	Art. 3.1	Art. 3.5	Art. 3.10	Vrijgesteld	Advies
Vogels	Algemene broedvogels	Mogelijk	X				Werken buiten broedseizoen.
Vogels	Huismus en Gierzwaluw	Mogelijk	X				Nader onderzoek
Zoogdieren	Vleermuizen (verblijfplaatsen)	Mogelijk		X			Nader onderzoek
Zoogdieren	Noordse woelmuis	Mogelijk			X		Nader onderzoek
Zoogdieren	Hermelijn	Mogelijk			X		Nader onderzoek
Amfibieën	Rugstreeppad (voortplantings-water en landhabitat)	Mogelijk		X			Werken buiten kwetsbare periode & ontheffingsaanvraag
Divers	Divers	Ja				X	Zorgplicht.
Gebieds-bescherming	Stiltegebied	Ja					Informeren provincie Noord-Holland
Gebieds-bescherming	(extra) stikstofuitstoot	Mogelijk					AERIUS berekening

Effectbespreking en aanbevelingen

Algemene broedvogels

Binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden kunnen vogels tot broeden komen waarvan de nesten alleen tijdens de broedtijd beschermd zijn. We adviseren om de voorgenomen werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Voor het broedseizoen wordt over het algemeen de periode van 15 maart-15 juli aangehouden. Afhankelijk van de soort en klimatologische omstandigheden kunnen soorten echter eerder of later in het jaar tot broeden komen. Wat voor deze soorten van belang is, is of er sprake is van een broedgeval. Zo ja, dan is deze altijd beschermd.

Jaarrond beschermde nesten (huismus)

De aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van huismussen in de te slopen school kan niet op voorhand worden uitgesloten. We adviseren nader onderzoek uit te voeren om de aanwezigheid hiervan vast te stellen, dan wel uit te sluiten. Dit dient uitgevoerd te worden aan de hand van twee gerichte veldbezoeken in de periode 1 april – 15 mei. Indien er tijdens deze bezoeken nesten van huismussen worden vastgesteld binnen het plangebied, dient er voor deze soort een ontheffing te worden aangevraagd bij het bevoegd gezag, de provincie Noord-Holland, welke in de regel wordt afgegeven onder de voorwaarde dat er mitigerende en compenserende maatregelen worden uitgevoerd.

Jaarrond beschermde nesten (gierzwaluw)

De aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van gierzwaluwen in de te slopen school kan niet op voorhand worden uitgesloten. We adviseren nader onderzoek uit te voeren om de aanwezigheid hiervan vast te stellen, dan wel uit te sluiten. Dit dient uitgevoerd te worden aan de hand van drie gerichte avondbezoeken in de periode 1 juni – 15 juli. Indien er tijdens deze bezoeken nesten van gierzwaluwen worden vastgesteld binnen het plangebied, dient er voor deze soort een ontheffing te worden aangevraagd bij het bevoegd gezag, de provincie Noord-Holland, welke in de regel wordt afgegeven onder de voorwaarde dat er mitigerende en compenserende maatregelen worden uitgevoerd.

Vleermuizen (verblijfplaatsen)

De aanwezigheid van verblijfplaatsen van op Texel voorkomende gebouw-bewonende vleermuizen (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger) in de te slopen school en naastgelegen schuur kan niet op voorhand worden uitgesloten. We adviseren nader onderzoek uit te voeren om de aanwezigheid hiervan vast te stellen, dan wel uit te sluiten. Dit dient uitgevoerd te worden aan de hand van vijf gerichte veldbezoeken, verdeeld over de kraamperiode (15 mei – 15 juli) en de paarperiode (15 augustus – 1 oktober). Indien er tijdens deze bezoeken zomer-, kraam-, paar- en/of winterverblijven worden vastgesteld binnen het plangebied, dient er voor de desbetreffende soort(en) een ontheffing te worden aangevraagd bij het bevoegd gezag, de provincie Noord-Holland, welke in de regel wordt afgegeven onder de voorwaarde dat er mitigerende en compenserende maatregelen worden uitgevoerd.

Noordse woelmuis

De aanwezigheid van leefgebied van de Noordse woelmuis binnen het plangebied kan niet op voorhand worden uitgesloten. We adviseren nader onderzoek uit te voeren om de aanwezigheid van deze soort in de watergangen vast te stellen, dan wel uit te sluiten. Dit onderzoek dient uitgevoerd te worden aan de hand van het plaatsen van inloopvallen in het najaar, welke gedurende een periode in het najaar, twee maal per dag worden gecontroleerd op Noordse woelmuisen. Indien er gedurende deze periode Noordse woelmuisen worden aangetroffen, dient er voor deze soort een ontheffing te worden aangevraagd bij het bevoegd gezag, de provincie Noord-Holland, welke in de regel wordt afgegeven onder de voorwaarde dat er mitigerende en compenserende maatregelen worden uitgevoerd.

Hermelijn

De aanwezigheid van leefgebied van hermelijn binnen het plangebied kan niet op voorhand worden uitgesloten. We adviseren nader onderzoek uit te voeren om de aanwezigheid hiervan vast te stellen, dan wel uit te sluiten. Dit dient uitgevoerd te worden aan de hand van het plaatsen van cameravallen om eventuele hermelijnen binnen het plangebied waar te nemen. Het zoeken naar verblijfplaatsen is vrijwel onmogelijk, doordat een holte slechts vijf cm in diameter hoeft te zijn (bron: zoogdiervereniging). Indien er binnen het plangebied hermelijn wordt aangetroffen, dient er voor deze soort een ontheffing te worden aangevraagd bij het bevoegd gezag, de provincie Noord-Holland, welke in de regel wordt afgegeven onder de voorwaarde dat er mitigerende en compenserende maatregelen worden uitgevoerd.

Rugstreeppad

De aanwezigheid van zowel voorplantingswater als landhabitat van rugstreeppad in de sloten en binnen het plangebied kan niet op voorhand worden uitgesloten. We adviseren de werkzaamheden met betrekking tot het verbreden van de sloten buiten de kwetsbare periode van de rugstreeppad uit te voeren. Deze periode loopt van maart tot en met november.

Het vaststellen van landhabitat aan de hand van het zoeken naar holen van rugstreeppadden is vrijwel onmogelijk. Doordat de rugstreeppad op de Waddeneilanden zeer algemeen voorkomt en daarnaast een relatief lange dispersieafstand heeft, is het naar ons inzicht realistischer om nader onderzoek over te slaan en direct over te gaan tot een ontheffingsaanvraag voor wat betreft landhabitat. Deze ontheffing wordt in de regel wordt afgegeven onder de voorwaarde dat er mitigerende en compenserende maatregelen worden uitgevoerd.

Zorgplicht

Er kunnen enkele soorten voorkomen in het plangebied waarvoor een vrijstelling geldt in het geval van schade aan deze soorten (bijvoorbeeld bruine kikker, egel, enz.). De zorgplicht van de Wnb (art. 1.11) schrijft echter voor dat men verplicht is om alles wat redelijkerwijze mogelijk is, te doen of juist te laten om schade aan wilde planten en dieren zo veel mogelijk te voorkomen. Dit kan bijvoorbeeld tot uiting worden gebracht door altijd zo te werken, dat dieren kunnen ontsnappen en/of deze te verplaatsen naar een geschikt biotoop in de directe omgeving. Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland. Mits eventueel aangetroffen dieren de kans krijgen om te vluchten of eventueel aangetroffen dieren worden verplaatst naar een plek in de omgeving die niet onder invloed staat van werkzaamheden, wordt naar ons inzien voldaan aan de zorgplicht. Voor de voorwaarden waaraan de vrijstellingen moeten voldoen in het kader van de soorten waarvoor een vrijstelling geldt, wordt verwezen naar Bijlage I.

Stiltegebieden

Het plangebied bevindt zich in een door de provincie Noord-Holland aangewezen stiltegebied. De voorgenomen werkzaamheden gaan mogelijk gepaard met negatieve effecten hierop. We adviseren contact op te nemen met het bevoegd gezag provincie Noord-Holland om te informeren over eventuele vervolgstappen op het gebied van stiltegebieden.

(extra)stikstofuitstoot

Negatieve effecten op het Natura2000-gebied Duinen en Lage Land Texel als gevolg van het in gebruik nemen van de te realiseren woningen kunnen naar ons inzicht niet op voorhand worden uitgesloten. We adviseren de stikstof emissies als gevolg van het project in kaart te brengen doormiddel van een AERIUS berekening.

Overzicht vervolgstappen

Het planvoornemen kan zonder bezwaren doorgang vinden binnen de kaders van de vigerende natuurwetgeving, mits aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- **Broedvogels:** Werken buiten het broedseizoen (grootweg 15 maart – juli).
- **Jaarrond beschermde nesten (huismus & gierzwaluw):** Nader onderzoek.
- **Vleermuizen (verblijfplaatsen):** Nader onderzoek.
- **Noordse woelmuis:** Nader onderzoek.
- **Hermelijn:** Nader onderzoek.
- **Rugstreeppad:** werken buiten kwetsbare periode & ontheffingsaanvraag.
- **Zorgplicht:** Naleven van de zorgplicht.
- **Stiltegebieden:** Informeren bij provincie Noord-Holland.
- **(extra)Stikstofuitstoot:** AERIUS berekening

LITERATUUR EN BRONNEN

Bronnen internet

AERIUS Calculator

<https://calculator.aerius.nl/calculator/>

Google maps

www.google.com/maps

Kaartenkijkdoos Provincie Fryslân

<https://www.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=14fdb7eae5844c479140f89c88abdd3>

Kennisdocument Heikikker

<https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-008-Kennisdocument-Heikikker-1.o.pdf>

Kennisdocument Poelkikker

<https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-014-Kennisdocument-Poelkikker-1.o.pdf>

Kennisdocument Rugstreeppad

<https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-017-Kennisdocument-Rugstreeppad-1.o.pdf>

Natura2000-gebieden Nederland

<https://www.natura2000.nl>

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

<https://ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal>

Portaal Kaart en Data Provincie Noord-Holland

<https://geoapps.noord-holland.nl/kaartenportaal/apps/MapSeries/index.html?appid=e85fc52939f240b9ef5164b5e203fb2&entry=2>

Ravon

<http://www.ravon.nl/Soorten/Soortinformatie>

Sovon

<https://www.sovon.nl/nl>

Verspreidingsatlas planten FLORON

<http://www.verspreidingsatlas.nl/planten>

Zoogdiervereniging

www.zoogdiervereniging.nl

BIJLAGE I WET- EN REGELGEVING

De wettelijke bescherming van natuurwaarden valt in grote lijnen uiteen in drie delen: soortbescherming, gebiedsbescherming en houtopstanden.

Wnb Soortbescherming

De Wet natuurbescherming draagt onder andere zorg voor de bescherming van in het wild voorkomende dier- en plantensoorten. De wet bevat een aantal verbodsbepalingen die ervoor moeten zorgen dat de gunstige staat van instandhouding van alle in het wild levende dier- en plantensoorten zal blijven gewaarborgd.

De Wet natuurbescherming verdeelt beschermde soorten in twee groepen, de Europees beschermde soorten en de nationaal beschermde soorten. De eerste groep bestaat uit strikt beschermde soorten uit de Vogel- en Habitatrichtlijn (art. 3.1 en 3.5). De Vogel- en Habitatrichtlijn zijn richtlijnen van de Europese Unie waarin wordt aangegeven welke diersoorten en welke typen natuurgebieden door de lidstaten dienen te worden beschermd. In de tweede categorie staan de overige (nationaal) beschermde soorten (art. 3.10). Binnen de Wet natuurbescherming vullen Europese en nationale wetgeving elkaar aan. De Habitatrichtlijnsoorten (art. 3.5) genieten een iets zwaardere bescherming dan de nationaal beschermde soorten (art. 3.10). Zo geldt voor de nationale soorten geen verbod op het verstoren, iets wat wel het geval is bij de Habitatrichtlijnsoorten. Ook zijn de belangen waaronder ontheffing aangevraagd mag worden, voor de nationaal beschermde soorten uitgebreider dan voor de habitatrichtlijnsoorten.

Vogels en verstoring

Voor alle inheemse vogelsoorten geldt dat het verboden is om in het wild levende vogels te doden of te vangen, opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen, te beschadigen, te rapen of nesten van vogels weg te nemen. Ook is het verboden om vogels opzettelijk te storen. Dit is echter niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Dit kan dus ook tijdens het broedseizoen het geval zijn, als kan worden aangetoond of beargumenteerd dat de verstoring geen negatieve effecten heeft op (de kansen van) het broedsucces. Of dit van toepassing is hangt af van meerdere factoren, zoals de biologie van een soort, de fase van de broedtijd waarin het broedpaar zich op dat moment bevindt (zoals balts, nestbouw, eieren of jongen) en de mate van verstoring. Een ter zake kundige ecooloog kan in voorkomende gevallen bepalen wat wel of niet geldt als wezenlijke verstoring. In aanvulling op bovenstaande wordt er door de provincies een lijst met vogelsoorten gehanteerd, waarvan de nesten jaarrond bescherming genieten. Binnen deze categorie wordt onderscheid gemaakt in soorten met jaarrond beschermde nesten (categorie 1 tot en met 4) en vogels met *mogelijk* jaarrond beschermde nesten (categorie 5).

Vrijgestelde soorten provincie Noord-Holland

Hoewel de Wet natuurbescherming een nationale wet is, kunnen de provincies (als de bevoegde gezagen) soorten aanwijzen die vrijgesteld kunnen worden van de beschermde status, als het gaat om ruimtelijke ontwikkelingen. Tabel 2.1 geeft een overzicht van de via de Verordening Wet natuurbescherming door de provincie Noord-Holland vrijgestelde soorten (zoogdieren en amfibieën). De verordening van de Provinciale Staten van Noord-Holland is te vinden op <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/prb-2014-2568.html>.

Tabel 1. Vrijgestelde soorten Verordening Wet natuurbescherming provincie Noord-Holland.

<i>Zoogdieren</i>	<i>Amfibieën</i>
Aardmuis	Bastaardkikker
Bosmuis	Bruine kikker
Dwergmuis	Gewone pad
Dwergspitsmuis	Kleine watersalamander
Egel	Meerkikker
Gewone bosspitsmuis	
Haas	
Huisspitsmuis	
Konijn	
Ree	
Rosse woelmuis	
Tweekleurige bosspitsmuis	
Veldmuis	
Vos	
Woelrat	

Voorwaarden vrijstellingen

Zoals gezegd zijn de vrijstellingen onder het bevoegd gezag van de provincie Noord-Holland, en zijn hiermee geen onderdeel van de Wet natuurbescherming zelf. De provincie heeft de soorten zoals die genoemd zijn in bovenstaande tabel niet zonder meer vrijgesteld, hier zijn voorwaarden aan verbonden. Ten eerste is het van belang dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is. Ten tweede gelden de vrijstellingen niet in alle situaties. Deze zijn alleen van toepassing als de geplande werkzaamheden onder één van de volgende noemers vallen:

- a. in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
- b. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- c. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
- d. in het kader van bestendig beheer en onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied.

Ten derde is een aantal specifieke voorwaarden opgesteld (Bijlage I van de Verordening). Hierbij geldt dat indien sprake is van vangen of doden, alleen gebruik mag worden gemaakt van de in de verordening genoemde middelen en methoden. Dit is vooral van toepassing bij de vrijgestelde zoogdieren. Indien deze in winterslaap zijn en ze worden gevangen, dan moet alles er aan gedaan worden om ervoor te zorgen dat de overlevingskansen niet worden verminderd als gevolg van het vangen en verplaatsen. Voor amfibieën is het belangrijk te vernemen dat indien deze in winterslaap zijn, het niet is toegestaan ze te vangen (en verplaatsen).

Indien bovengenoemde soorten voorkomen binnen een plangebied, is een ontheffing voor deze soort dus niet nodig.

Zorgplicht art 1.11 Wnb

Echter, dit is niet nodig omdat nog steeds een inspanning wordt geleverd om deze soorten zo min mogelijk schade te doen, zoals is omschreven in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming, meer algemeen bekend als de zorgplicht.

Hoewel overtredingen niet strafbaar zijn gesteld, kan het uitvoeren van de zorgplicht wel worden gehandhaafd door toepassing van een bestuursdwang. Dat betekent dat de uitvoerende gedwongen kan worden herstelacties uit te voeren.

Wnb Gebiedsbescherming

Gebiedsbescherming houdt in dat gebieden met belangrijke natuurwaarden wettelijk zijn beschermd. Het gaat hierbij om het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen de Ecologische Hoofdstructuur of EHS) en Natura 2000-gebieden.

Natura 2000-gebieden

Projecten of activiteiten die niet noodzakelijk zijn voor, of verband houden met, het beheer van de natuurwaarden van Natura 2000-gebieden (Vogel- en/of Habitatrichtlijngebieden) en mogelijk negatieve effecten hebben op deze waarden, dienen vanuit de Wet natuurbescherming getoetst te worden. Deze toetsing vindt enkel plaats in het geval de uitvoering van een project plaatsvindt binnen de invloedssfeer van een N2000-gebied en verwacht wordt dat deze uitvoering (mogelijk) negatieve effecten heeft op soorten of habitattypen waarvoor het N2000-gebied is aangewezen.

Wnb Houtopstanden

De Boswet is in 2015 gewijzigd en per 1 januari 2017 opgenomen in de nieuwe Wet Natuurbescherming. Die wet zal op den duur weer (beleidsneutraal) in de Omgevingswet opgenomen worden. De, voor gemeenten, belangrijkste wijziging van de wet is de beperking in het stellen van regels ten aanzien van houtopstanden buiten de begrenzing zoals aangegeven op de kaart Begrenzing Bebouwde kom Boswet. Dit heeft effect op o.a. gemeentelijk kapbeleid. De provincie heeft, als bevoegd gezag, een provinciale verordening opgesteld voor de uitvoering van de Wet Natuurbescherming. Dat is in overleg met de Noord-Hollandse gemeenten gedaan.

De APV, afd. 3 Het bewaren van houtopstanden, oftewel de kapverordening, vormt de basis voor het nader uitgewerkte kapbeleid. Tevens zijn in de APV regels opgenomen ten aanzien van de Bomenlijst.

De bescherming van arealen bos en houtopstanden valt dus onder de Wnb, mochten deze groter zijn dan 10 are (1000 m²) of bestaan uit een bomenrij van minimaal 20 bomen buiten de bebouwde kom. De gemeente hanteert soms voor 'buiten de bebouwde kom' een andere begrenzing dan voor de Weg- en verkeerswet. Bij twijfel kan hierover bij de gemeente informatie worden aangevraagd. Als de houtopstand groter dan 10 are is of bestaat uit een bomenrij van minimaal 20 bomen buiten de bebouwde kom, dan is er een meld- en herplantingsplicht van hetzelfde areaal bos binnen drie jaar na het kappen hiervan. Niet alle boomsoorten vallen onder deze wetgeving. Populieren, wilgen, essen of elzen die zijn bedoeld voor de productie als biomassa zijn uitgezonderd, indien tenminste een keer per tien jaar wordt geoogst, de beplanting na 1 januari 2013 is aangelegd en aan een aantal beplantingseisen is voldaan. Ook kerstbomen die niet ouder zijn dan twintig jaar, kweekgoed, fruitbomen en windschermen om boomgaarden zijn uitgezonderd.

NatuurNetwerk Nederland / Ecologische HoofdStructuur

Strikt genomen valt de EHS/NNN niet onder de Wet natuurbescherming aangezien dit bepaald wordt door de provincies en niet door het Rijk.

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen de Ecologische Hoofdstructuur of EHS) maakt onderdeel uit van het rijksbeleid voor het creëren en vormgeven van een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen natuurgebieden in Nederland. De provincies krijgen echter zelf de gelegenheid om dit naar eigen inzicht zo goed mogelijk aan te wijzen, inrichten en beheren.

Indien een ruimtelijke ingreep binnen de begrenzing van het NNN plaatsvindt moet een 'nee, tenzij' procedure worden doorlopen en zal bij doorgang van de ingreep in de regel compensatie en mitigatie noodzakelijk zijn.